

ภิกขุวรรณกรรม

อด นั (สามเณร) นาโค อาห

"สามเณร สเจ อตถิ ตว วิกุกมโปริสั,
อภินนุทามิ เต วาจัม, หรสสุ ปาณียัม มมาติ.

โส (สามเณโร) ติกขตตุํ นาคราชสฺส ปฏิลลํ คเหตุวา อากา
เส จิตโกว ทวาทสโยชนิกํ พุรหุมตตภาวํ มาเปตฺวา อากาสโต โอริยุห
นาคราชสฺส ผนฺเณ อุกกมิตฺวา อโธมุขํ (กตฺวา) นิปปิเพสิ.

ดาวเทว พลวตา ปุริเสน อุกกนตอลลจมมํ วิย, นาคราช
สฺส ผนฺเณ อุกกนตมตเต (สนฺเต), โอภิชฺชิตฺวา๑ ทพฺพิมตฺตา ผนฺพุณ
กา อเหสฺสุ.

นาคราชสฺส ผนฺเณหิ มุตตญฺจาเน๒ ตาลกขนฺธปฺปมาณา อุทกวงฺกุ
โย อุคฺคจฺฉิสฺสุ. สามเณโร อากาเสเยว ปาณียวารกํ ปุเรสิ.

เทวสงฺฆโม สารุการํ อทาสิ.

นาคราชา ลชฺชิตฺวา สามเณรสฺส กุชณิ.

ชยกุสุมวณฺณานิ อสฺส (นาคราชสฺส) อุกฺขิณี อเหสฺสุ.

โส (นาคราชา) อัยฺ (สามเณโร) มํ เทวสงฺฆมํ สนฺนิปาเตตฺวา ปาณีย
๓ คเหตุวา๓ ลชฺชาเปสิ, เอตํ (สามเณรํ) คเหตุวา มุเข หตถํ ปกฺกชิปิต
วา หทยมํสํ ตสฺส ... มทฺทามิ (วา) , ปาเท วา นํ .. คเหตุวา ปรคฺง
คายน จิปามีติ (จินฺเตตฺวา) เวเคน อนฺุพฺนฺธิ. (นาคราชา) อนฺุพฺนฺธน
โตปิ นํ (สามเณรํ) ปาปฺณิตฺตุํ นาสกฺกิชฺเยว. สามเณโร อาคนฺต
วา อุปฺชฌายสฺส หตฺเถ ปาณียํ จเปตฺวา "ปิวถ ภนฺเต
ติ อาห.

นาคราชาปี ปจฺจโต อากนฺตวา "ภนฺเต อนฺรุตฺต สามเณโร มยา อทินฺนเมว ปาณียํ คเหตฺวา อากโต, มา ปิวถาติ อาห.

(เถโร) "เอวํ กิร สามเณราติ (ปฺจฺจ). (สามเณโร) "ปิวถ ภนฺเต, อิมินา (นาคราชา) เม ทินฺนํ ปาณียํ อาหฺนฺติ (อาห). เถโร "จีณาสวสามเณรสฺส มุสากถนํ นาม นตฺถิติ ญตฺวา ปาณียํ ปิวิ. ตํขณฺณญเณว อสฺส (เถรสฺส) อาพาโธ ปฏฺธิปสฺสุมฺภิ.

ปฺน นาโค เถโร อาห"ภนฺเต สามเณเรนฺมฺหิ สพฺพํ เทวคณฺํ สนนฺิปาเตตฺวา ลชฺชาปีโต, อหฺม อสฺส (สามเณรสฺส) ทหฺยํ วา ฆาเลสฺส สามี, ปาเท วา นํ (สามเณโร) คเหตฺวา ปรคฺคํคํ ยิปีสฺสามีติ.

(เถโร) "มหาราช สามเณโร มหานุภาโว (โหติ), ตุมฺเห สามเณเรน สทฺธิํ สงฺคาเมตฺถํ น สกฺขิสฺสธ; ขมาเปตฺวา นํ .. คจฺจถาติ (อาห). โส (นาคราชา) สยํปี สามเณรสฺส อานุภาวํ ชานาติ, (โส นาคราชา) ลชฺชาย ปน อนฺุพนฺธิตฺวา อากโต.

อถ (นาคราชา) นํ เถรสฺส วจเนน ขมาเปตฺวา เต น.. สทฺธิํ มิตฺตสนฺถวํ กตฺวา "อิโต (กาลโต) ปฏฺจาย อนฺตตฺตทหฺอุทเกน อตฺเถ สติ, ตุมฺหากํ อากมนฺกิจฺจํ นตฺถิ, มยฺหํ (สาสนํ) ปหิเณยฺยาถ, อหฺเมว อาหริตฺวา ทสฺสামীติ วตฺวา ปกฺกามิ.

เถโรปี สามเณโร อาทาย ปายาสิ. สตุถา เถรสฺส อากมนฺภาวํ ญตฺวา มิคารมาตฺอุปาสาเท เถรสฺส อากมนํ โอโลเกนฺโต นิสฺสีทิ.

ภิกฺขุปี เถโร อากจฺจนฺตํ ทิสฺวา ปจฺจคฺคณฺตฺวา ปตฺตจิวโร ปฏฺธิคฺคเหสฺสุ.

อถ เอกจฺเจ (ภิกฺขุ) สามเณโร สีสฺสปี กณฺเณสฺสุปี พาหายปี คเหตฺวา สญฺจาเลนฺตา "กิํ สามเณร [๒] น อุกฺกณฺจสีติ อาหํสฺ.

สตฺถา เตสํ (ภิกฺขุณฺ) กิริยํ ทิสฺวา จินฺเตสฺสิ "ภาริยํ วติเมสํ ภิกฺขุณฺ
กมฺมํ (โหติ), (ภิกฺขุ) อาสีวีสํ คีวายํ คณฺหนฺตา (ชนา) วีย สามเณรํ
คณฺหนฺติ, (ภิกฺขุ) น อสฺส (สามเณรสฺส) อานุภาวํ ชานน
ติ; อชฺช มยา สุมฺนสามเณรสฺส คฺคณํ ปากฺกํ กาคํ วัณฺณตฺตีติ.

เถโรปี อาคณฺตุวา สตฺถารํ วนฺทิตฺวา นิสฺสีทิ.

สตฺถา เตน (เถเรน) สทฺธิํ ปฏิสฺนุถารํ กตฺวา อานนฺทตฺเถรํ
อามนฺเตสฺสิ "อานนฺท อโนตฺตตฺทหอุทเคนมฺหิ ปาเท โธวิตฺตุกา
โม, สามเณรานํ ฌมฺภํ ทตฺวา ปานียํ (สามเณเร) อาหาราเปหฺตีติ.

เถโร วิหาเร ปญฺจมตฺตานิ สามเณรสฺตานิ สนฺนิปาเตสฺสิ.